

PECIU NOU

Sediul consiliului local: Peciu Nou nr. 189, telefon 0256/414500, fax 0256/414826

Coordonate:

45°36'19" lat. N;

21°03'29" long. E;

Repere istorice:

-1333 - prima atestare documentară, sub numele de **Veybech**, pe listele dijmelor papale;

-1521 - este amintită cetatea românească **Uibech** ca fiind atacată de Mohamad beg;

-1571 - cetatea este amintită ca adăpost al lotrilor (hoților) din zonă;

-1724-1728 - localitatea a fost colonizată cu familii aduse din Germania, din regiunea Schwarzwald;

- sec. XVII - mai multe familii de sârbi se stabilesc în Sânmartinu Sârbesc și Dinaș (**Seliște**);

-1890 - Peciu este reședință de comună cu 2 254 de locuitori;

-1895 - pe teritoriul localității sunt descoperite obiecte datând din neolitic;

-1924 - sub numele de **Mielcu**, așezarea avea 2 806 locuitori;

-15 februarie 1931 - se naște la Peciu **Petre Stoica**, poet, traducător, memorialist, publicist (d. 21.03.2009);

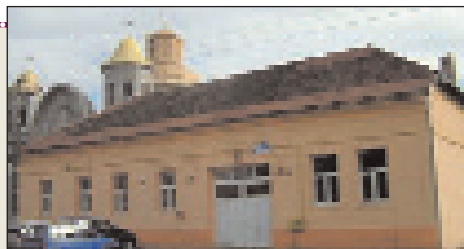
-1936 - exista școală, grădiniță, două coruri bărbătești, unul femeiesc, club sportiv, asociație de tineret, asociație a femeilor germane, asociație a meșteșugarilor, două mori, uzină electrică, fabrică de țiglă, atelier de lemnărie;

-11 septembrie 1944 - oficianta **Ana Burca** din Peciu Nou - sat aflat sub ocupație germană - transmite comandamentului român date despre trupele hitleriste încartiruite în așezare;

-1951-1956 - din Dinaș sunt deportați în Bărăgan 167 de localnici;

-25 octombrie 1956 - se aniversază împlinirea a 75 de ani de când dirijorul **Carl Anheuer** a înființat corul din Peciu Nou;

-2002 - comuna Peciu Nou avea 4 780 de locuitori;

-martie 2010 - a fost sfințită piatra de temelie a bisericii greco-catolice din Peciu Nou;
-august 2010 - este finalizată construcția bisericii ortodoxe române din Peciu Nou;

Populația stabilă la 1 ianuarie 2010 -total: 5 037 de persoane, dintre care:

- masculină = 2 486 de persoane

- feminină = 2 551 persoane

Numărul locuințelor la 1 ianuarie 2010: 1 763

Sate componente: Peciu Nou, Dinaș (1723, Dingnas), Sânmartinu Sârbesc (1333, Sancto Martino);

Instituții școlare: Liceu teoretic Peciu Nou; Școli cu clasele I-VIII: Dinaș și Sânmartinu Sârbesc; Grădinițe cu program normal: Peciu Nou, Dinaș și Sânmartinu Sârbesc;

Instituții sanitare: Cabinete medicale: Peciu Nou (două), Dinaș și Sânmartinu Sârbesc; Dispensar sanitar-veterinar: Peciu Nou; Farmacie umană: Peciu Nou;

Instituții culturale: Case de cultură: Peciu Nou, Dinaș și Sânmartinu Sârbesc; Bibliotecă: Peciu Nou;

Baze sportive și de agrement: Sala de sport Peciu Nou; Stadion de fotbal Peciu Nou; Terenuri de fotbal: Dinaș și Sânmartinu Sârbesc;

Biserici: Biserici ortodoxe române: Peciu Nou (capelă, 1930, biserică 2009), Dinaș și Sânmartinu Sârbesc (1989); Biserică romano-catolică Peciu Nou (1774); Biserici ortodoxe sârbe: Dinaș (1835) și Sânmartinu Sârbesc (1830); Biserici penticostale: Peciu Nou, Dinaș și Sânmartinu Sârbesc;

Ruga: Dinaș (21 mai); Sânmartinu Sârbesc (6 iunie); Peciu Nou (15 octombrie).

PRIMĂRIA ȘI CONSILIUL LOCAL AL COMUNEI PECIU NOU

Fărcălau Ioan	primar	Mărgărit Ionel, consilier	PDL
Vancu Mihaela	viceprimar	Negru Gligor, consilier	PDL
Cărbunar Florin, consilier	PNL	Orosz Viorel, consilier	PDL
Dorobanțu Ștefan, consilier	PDL	Stanoev Borivoi-Goran, consilier	PDL
Jurcă Ioan-Mihai, consilier	PRM	Tarța Grigori, consilier	IND
Lazăr Marin, consilier	PSD	Todorov Vlastimir, consilier	USR
Mateș Nicolae, consilier	PNL	Țânțaș Gheorghe, consilier	PSD

PECIU NOU

DOMICILIU FORȚAT

Anii '50 ai veacului trecut au fost tragici pentru paorii bănățeni. Forțele de securitate ale regimului comunist au năvălit în satele județului Timiș și au ridicat mii de familii, pe care le-au deportat în Bărăgan sau în Dobrogea. Așa a fost și cazul lui **lefta Iovanov** și al lui **Jiva Iovanov**, al **Velincăi Iovanov** și **Miei Iovanov** din satul Dinaș, cu toții duși începând cu data de 18 iunie 1951 în satul Schei din județul Brăila, unde au fost lăsați în câmp, fiind nevoiți să-și sape bordeie în pământ pentru a avea un adăpost deasupra capului.

PATRIMONIU

Mormânt de incinerare „in situ”, descoperit la Peciu Nou.

Datează din a doua jumătate a mileniului al II-lea î.Ch. Este expus la Muzeul Banatului din Timișoara.

Biserica romano-catolică din Peciu Nou (Ulbach), 1776-1778

ZECE NUME

Teritoriul de azi al comunei Peciu Nou a fost locuit încă din cele mai vechi timpuri. În vremea stăpânirii romane va fi existat aici o colonie romană sub numele **Vibech**. Sub dominație maghiară, așezarea va apărea într-un document din secolul al XIV-lea cu numele de **Veybech**, iar între anii 1401-1406 localitatea devine domeniu regal cu statut urban, sub denumirea de **Opidum Regys Vyibech**. În secolul al XVI-lea revine la denumirea de **Vyibech**. În timpul dominației otomane, așezarea este colonizată cu populație sârbă, iar denumirea localității este schimbată din **Vyibech** în **Peciui**, mai târziu **Peciui**. După ocuparea Banatului de habsburgi, administrația de la Viena aduce în localitate coloniști germani (din Köln și Mainz), iar acum numele localității devine **Neu-petsch**, **Ulbach** (în maghiară **Újpecs**). S-a numit și **Mielcu** (între anii 1924-1925), apoi a primit denumirea pe care o poartă și azi: **Peciu Nou**.

SĂRĂTURILE
DIN DINIAȘ

Pe raza comunei Peciu Nou, în satul Dinaș, se află una dintre cele 18 zone naturale de interes național din județul Timiș, monument al naturii protejat prin lege. Este vorba despre **Sărăturile Dinaș**, care se întind pe o suprafață de patru hectare, o rezervație naturală de tip pedologic, unde sunt protejate mlaștini sărăturate care păstrează elemente floristice tipice, dar și terenuri sărăturate cu floră specifică (vegetație halofilă, formată din ghiriu, rogoz de sărătură, sărățică etc.).

INIMA CULTURII SÂRBE

Comuna Peciu Nou, cu cele două sate de tradiție sârbească, **Dinaș și Sânmartinu Sârbesc**, poate fi considerată inima culturii timișene de expresie sârbă din Banat. La Dinaș s-au născut: prozatorul **Svetomir Raicov** (1921-1995), poetul și prozatorul **Svetozar Marcov** (20 iunie 1943), prozatorul și publicistul **Miomir (Mile) Todorov** (n. 6 aprilie 1951), poeta, traducătoarea și realizatoarea radio **Viseslava Ciric** (n. 17 iulie 1947). Iar la Sânmartinu Sârbesc (Srpski Semarton), au văzut lumina zilei poetul **Jiva Mișcovici** (1914 - 2004), poetul, prozatorul și ziaristul **Iova Beliaț** (1922 - 1958), **Arcadia Jivanov** (1934 - 1983) ziarist și redactor radio, apoi poetul și prozatorul **Iovan Ciolacovic** (20 mai 1935 - 1980), poetul **Gioca Mirianici** (1937-2001), poetul și prozatorul **Gioca Jupanski** (n. 21 aprilie 1932), prozatorul, monograful, îngrijitorul de ediții, folcloristul și traducătorul **Stevan Bugarski** (n. 25 septembrie 1939), poetul și ziaristul **Draga Mirianici** (n. 7 aprilie 1940, foto, stânga), prozatorul **Srboliub Mișcovici** (n. 25 octombrie 1945), redactor-șef la publicația „Naša reč”.

Draga Mirianici

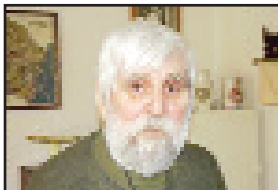

PECIU NOU

FIUL RĂTĂCITOR

Poetul **Petre Stoica** a fost perceput ca aparținând, prin rădăcini, orașului Jimbolia, mai ales că în luna mai 1995 a părăsit definitiv Bucureștiul, întemeind în orașul de la granița de vest a județului Timiș „Fundatia culturală româno-germană”, care îi poartă numele și care l-a făcut și mai faimos. Într-o cronică a volumului „**Insomniile bătrânului**”, apărut la anul 2000, poetul boem Grișa Gherghei scria: „În mica lui localitate de retragere, **se pare chiar natală**, poetul este „bătrânul cerșetor încăpățânat/să așeze pe altarul orașelului ațipit/ un buchet de cuvinte celeste” („Elegie”).

De fapt, Petre Stoica este fiu al comunei Peciu Nou, acolo unde s-a născut la 15 februarie 1931. În anul 1950 termină Liceul C. D. Loga din Timișoara, iar în anul 1954 Petre Stoica termină Facultatea de Filologie (secțiile română și germană) din București. După 1989 este ales membru în Consiliul de Conducere al Uniunii Scriitorilor din România. Debutează cu „**Poeme**” (București, Editura

de Stat pentru Literatură și Artă, 1957). Publică până în anul 1989 numeroase volume, printre care „**Miracole**”, „**Alte poeme**”, „**Arheologie blândă**”, „**Melancolii inocente**”, „**Orologiu**”, „**O casetă cu șerpi**”, „**Bunica se așează în fotoliu**”, „**O nuntă de cenușă**”, „**Numai dulceața porumbelor**”, „**Suvenir**” etc.

După anul 1989 îi apar volumele „**Tango și alte poeme**”, „**Tien-An-Men II**”, „**Visul vine pe scara de serviciu**”, „**Manevrele de toamnă**”, „**Marea pururea marea**” (ediție bibliofilă), „**Insomniile bătrânului**”, „**Vizita maestrului de vânatoare**”, „**Veșnic absentă, veșnic prezentă**” (ediție bibliofilă, nepusă în comerț).

Poet, traducător, memorialist, publicist, membru al PEN CLUB, Petre Stoica a obținut numeroase premii literare, dintre care pot fi amintite: Premiul Asociației Scriitorilor din București (1976), Premiul U.S.R. (1980, 1981), premiul U.S.R. - Filiala Timiș (1996) etc. Trece la cele veșnice la 21 martie 2009.

CĂMIN PENTRU PĂRINȚII EMIGRANȚILOR

Doamna **Doina Romoșan** a inițiat la Peciu Nou un proiect ambițios, și anume Căminul de Bătrâni Orhideea, care are ca public țință vârstnicii ai căror copii sau rude se află în Canada, primul de acest fel din România, condus de o firmă canadiană (**Căminul Orhideea Inc., 24-155 East Beaver Creek Richmond Hill, Ontario**).

Deoarece majoritatea bătrânilor nu vor să își părăsească țara pentru a se muta în locuri străine, Căminul de Bătrâni Orhideea ar putea însemna mult pentru românii aflați pe continentul nord-american, care vor fi, astfel, liniștiți că părinții, rudele lor în vârstă, sunt bine îngrijiți. „Orhideea” oferă șapte dormitoare, cu un total de 18 locuri. E vorba de camere private, semiprivat (două persoane) sau cu maxim patru persoane în dormitor. Clădirea are încălzire proprie (centrală pe gaz metan), calorifere noi, parchet și chiuvete în dormitoare, holuri și în sala de mese, băi cu dușuri, mobilier nou peste tot, începând de la paturi și mese și până la bibliotecă, terasă de vară. Există televiziune prin cablu, video, internet, fântână arteziană,

bănci în parculeț etc. Practic, bătrânii au condiții comparabile cu cele din căminele de bătrâni din Canada, iar prețul serviciilor lunare este în jur de 400 de euro. Clientela este restrânsă din acest punct de vedere. Clientul ideal este bătrânul din România a cărui familie se află stabilită în Canada sau SUA, iar copiii sau rudele emigrate peste Ocean au în bancă un cont mulțumitor. Proiectul a început la anul 2005 și se află în derulare.

